

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕНЕРГЕТИЦИ

Члан 1.

У Закону о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 80/11-исправка и 93/12), у члану 20. додаје се став 7, који гласи:

„Министарство прописује ближе услове у погледу стручне оспособљености за обављање послова руковоаца енергетског објекта у енергетским делатностима из става 6. овог члана, за чије обављање није потребна лиценца.”

Члан 2.

У члану 32. после става 5. додају се ст. 6. и 7, који гласе:

„Ако нису испуњени услови за продужење рока важења енергетске дозволе из става 5. овог члана, Министарство, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, решењем ће одбити захтев имаоца енергетске дозволе за продужење рока важења те дозволе.

Против решења из става 6. овог члана може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема решења, и то Влади, када је решење донело Министарство, односно Министарству када је решење донео надлежни орган јединице локалне самоуправе.”

Члан 3.

У члану 33. став 1. мења се и гласи:

„ Ако у року важења енергетске дозволе, односно сагласности из члана 34. овог закона, настану промене у подацима на основу којих су издате, ималац енергетске дозволе, односно сагласности, дужан је да поднесе захтев Министарству за њихову измену у року од 60 дана од дана настанка промене.”

Члан 4.

Члан 34. мења се и гласи:

„Члан 34

За изградњу енергетских објеката за производњу електричне енергије снаге до 1 MW који као примарни енергетски ресурс користе снагу воде, пре прибављања одобрења за градњу, прибавља се сагласност коју Министарство издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева (у даљем тексту: Сагласност).

Сагласност се издаје под условом да се изградњом енергетског објекта обезбеђује ефикасно и рационално искоришћавање хидро потенцијала, да су испуњени услови у погледу финансијске способности подносиоца захтева да реализује изградњу енергетског објекта, као и други услови прописани актом Министарства из члана 31. став 3. овог закона.

Сагласност се издаје са роком важења три године од дана издавања и може се продужити али не више од једне године.

Министарство ће решењем одбити захтев за продужење рока важења Сагласности, ако нису испуњени услови за издавање Сагласности који су прописани овим законом.

Сагласност није преносива.

Против решења из ст. 1. и 4. овог члана може се изјавити жалба Влади, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Решење Владе из става 6. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор."

Члан 5.

После члана 34. додаје се нови члан 34а, који гласи:

„Члан 34а

Енергетска дозвола, односно Сагласност, одузима се, ако:

1) ималац енергетске дозволе, односно Сагласности, не поднесе захтев за њихово продужење у року прописаном овим законом;

2) ималац енергетске дозволе, односно ималац Сагласности, не поднесе захтев за добијање локацијске дозволе, односно грађевинске дозволе, у року од шест месеци од дана правноснажности решења о издавању енергетске дозволе, односно решења о издавању Сагласности и о томе не обавести Министарство у року од 30 дана од дана подношења захтева;

3) ималац енергетске дозволе, односно Сагласности, издате годину дана пре дана ступања на снагу овог закона, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона не поднесе захтев за покретање поступка за добијање локацијске дозволе, односно грађевинске дозволе и о томе не обавести Министарство у року од 60 дана од дана подношења захтева;

4) ималац енергетске дозволе, односно ималац Сагласности, предузме правну или фактичку радњу са намером да издату енергетску дозволу или Сагласност пренесе трећем правном или физичком лицу;

5) се инспекцијским надзором утврди да се катастарска парцела за коју је издата енергетска дозвола, односно Сагласност, користи за намене које нису наведене у енергетској дозволи, односно Сагласности;

6) се накнадно утврди да је решење о издатој енергетској дозволи, односно Сагласности, издато на основу нетачних и неистинитих података;

7) је имаоцу енергетске дозволе, односно Сагласности, изречена мера безбедности забране вршења одређених послова за које му је издата енергетска дозвола, односно Сагласност;

8) је у року важења енергетске дозволе, односно Сагласности, дошло до промена у подацима из чл. 33. и 34. овог закона, а ималац енергетске дозволе, односно Сагласности, не поднесе захтев за њихову измену најкасније у року од 60 дана од дана настанка промене.

Решење о издавању енергетске дозволе, односно Сагласности, садржи и обавезу из става 1. тачка 2) овог члана, као и последице неизвршавања те обавезе.

Решење о одузимању енергетске дозволе, односно Сагласности, доноси орган који је донео решење о издавању енергетске дозволе, односно сагласности.

Против решења о одузимању дозволе може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема решења, Влади, односно Министарству када је решење о одузимању енергетске дозволе донео надлежни орган јединице локалне самоуправе.”

Члан 6.

У члану 56. у ставу 5. речи: „три године” замењују се речима: „једну годину”.

Став 9. мења се и гласи:

„Влада ближе прописује услове и поступак стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, садржину захтева за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, доказе о испуњавању услова за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, обавезе повлашћеног произвођача електричне енергије и начин контроле, минимални степен искоришћења примарне енергије у електранама са комбинованом производњом у зависности од врсте основног горива и инсталисане снаге, максималну укупну инсталисану снагу ветроелектрана и соларних електрана за које се може стећи повлашћен, односно привремени повлашћени статус произвођача електричне енергије, обавезе повлашћеног произвођача и начин контроле испуњавања прописаних обавеза, као и садржину и начин вођења Регистра повлашћених произвођача електричне енергије.”

Члан 7.

У члану 59. у ставу 6. речи: „начин обрачуна накнаде за подстицај и расподелу средстава по том основу” замењују се речима: „ближе дефинише категорије повлашћених произвођача електричне енергије, начин читавања електричне енергије код повлашћеног произвођача, период трајања подстицајних мера (подстицајни период) и начин одређивања подстицајног периода, утврђује права и обавезе које из тих мера произлазе за повлашћене произвођаче и друге енергетске субјекте.”

После става 7. додаје се став 8. који гласи:

„Влада прописује начин обрачуна, начин наплате, односно плаћања и прикупљања средстава по основу накнаде и начин расподеле прикупљених средстава по основу накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије.”

Члан 8.

У члану 184. став 1. после тачке 1) додаје се нова тачка 1а), која гласи:

„1а) да ли се катастарска парцела за коју је издата енергетска дозвола, односно сагласност, користи за намене које нису наведене у издатој енергетској дозволи, односно сагласности;”

Члан 9.

Енергетске дозволе и Сагласности издате до дана ступања на снагу овог закона остају на снази до истека рока на који су издате.

Ималац енергетске дозволе односно Сагласности дужан је да обавести Министарство о предузетим радњама за покретање поступка за добијање локацијске дозволе, односно грађевинске дозволе у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 10.

Поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.”

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 6. и 10. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, бр.83/06 и 98/06) према којој Република Србија поред осталог уређује и обезбеђује: „јединствено тржиште; правни положај привредних субјеката; систем обављања појединих привредних и других делатности, као и систем јавних служби”.

II. Разлози за доношење Закона

1. Одредбама чл. 27. до 33. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 80/11-исправка и 93/12), (у даљем тексту: Закон) регулисани су надлежност, сврха и поступак издавања енергетских дозвола, врста правног акта којим се издаје енергетска дозвола, услови који морају бити испуњени за издавање енергетских дозвола, као и садржај захтева за издавање енергетских дозвола.

По основу наведених законских одредби поступа се и по захтевима за издавање енергетских дозвола за изградњу електрана снаге 1 MW и више, које као енергент користе један од обновљивих извора енергије. Обновљиви извори енергије су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода и извори геотермалне енергије.

2. Одредбом члана 34. Закона регулисано је питање Сагласности која се прибавља пре одобрења за градњу енергетских објеката за производњу електричне енергије снаге до 1 MW који као примарни енергетски ресурс користе воду и за које се не издаје енергетска дозвола. Као једини критеријум који Министарство цени при издавању сагласности прописан је у ставу 1. овог члана – да ли се изградњом енергетског објекта обезбеђује рационално искоришћење водног потенцијала. Из тог разлога је било неопходно до краја поштрити услове за добијање Сагласности, дати јој снагу управног акта, што другим речима значи обезбедити управној судској заштити странака.

Ово постаје јасније, ако се има у виду да најмање 80% локација за изградњу хидроелектрана у Републици Србији, чине управо хидроелектране са снагом до 1 MW.

Док су ближи услови за издавање енергетске дозволе, садржина захтева и начин издавања енергетских дозвола регулисани важећим Правилником који је донело Министарство за инфраструктуру и енергетику („Службени гласник РС”, бр. 23/06, 113/08 и 50 /11), услови за издавање Сагласности, на основу члана 31. став 3. Закона, још увек нису ближе прописани.

Практична последица оваквог правног вакуума је да Сагласност нема статус управног акта, што производи негативне консеквенце, као директну последицу такве ситуације.

3. У поступку примене Закона уочени су озбиљни недостаци у правној регулативи када су у питању енергетске дозволе, а у још већој мери Сагласности.

Анализом чл. 27 до 33. Закона и одредаба важећег Правилника који се односе на поступак издавања енергетских дозвола, поред одређених правних непрецизности, недовољно дефинисаних и благих услова за њихово издавање, пре свега у домену финансијских гаранција, као посебан проблем уочено је да не постоје одредбе којима се надлежни орган за издавање дозвола овлашћује

да издату дозволу одузме, односно не продужи у случајевима прописаним Законом.

Предложене измене Закона, у овом делу, у потпуности би требало да отклоне уочени недостатак.

4. Анализом поменутог члана 34. којим је уређено питање издавања Сагласности за изградњу енергетских објеката снаге до 1 MW који као примарни енергетски ресурс користе воду, уочени су још већи проблеми са озбиљним последицама управо по енергетски биланс, затим учешће електричне енергије произведене из обновљивих извора енергије у крајњој потрошњи, који се без промене правне природе акта о Сагласности, на основу предложених измена Закона, не би могли отклонити.

Уочени проблеми у правном регулисању режима Сагласности огледају се пре свега у:

- Сагласност се издаје без ограничења рока важења;
- Сагласност је, за разлику од енергетске дозволе преносива, зашта не постоји рационално објашњење;
- Ималац сагласности према постојећој регулативи нема никаквих обавеза у погледу рокова прибављања потребних дозвола за започињање изградње енергетског објекта за који је дозвола издата, нити обавеза обавештавања надлежног органа који је издао Сагласност ни о каквим чињеницама од значаја за реализацију циља ради којег је Сагласност издата;
- Сагласност нема снагу управног акта, па је такоређи изузета из правног режима и одговарајућих управних и управносудских поступака у којима се решавају права и обавезе странака;
- Сагласност се не може повући – одузети без обзира шта се дешава у погледу изградње објекта .

5. Предложеним изменама и допунама Закона о издавању енергетских дозвола и сагласности о одузимању дозвола и сагласности, њиховом продужењу, односно непродужењу одлучује министар решењем. Сагласности су изједначене са енергетским дозволама у погледу правне природе акта.

На тај начин, уз примену одговарајућих одредаба Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01), задовољени су материјални и формално-правни услови за поступање по захтевима физичких и правних лица за издавање енергетских дозвола односно сагласности.

Уочени недостатак, који се тиче рока важења енергетске дозволе, а посебно Сагласности која по важећим прописима је временски неограничена, у коме ималац енергетске дозволе, односно Сагласности нема по постојећим прописима никакву обавезу предузимања правних и фактичких радњи у циљу изградње енергетских објеката, обавештавања, отклоњен је предложеним изменама и допунама Закона (члан 34а Предлога закона).

6. Предложеним изменама Закона рок важења Сагласности изједначен је са роком важења издате енергетске дозволе и износи три године од дана издавања, с тим што се на захтев имаоца енергетске дозволе, односно Сагласности тај рок може продужити за још највише једну годину. Такође прописане су обавезе имаоца енергетске дозволе, односно Сагласности као и рокови за њихово испуњење, са последицом одузимања истих.

7. У периоду од 31. децембра 2010. године до сада Министарство је издало 36 енергетских дозвола за изградњу хидроелектрана снаге 1 MW и више

(члан 27. Закона о енергетици), као и један већи број сагласности за изградњу хидроелектрана снаге до 1 MW (члан 34. Закона о енергетици). Будући да није био прописан рок важења, ове сагласности су важеће. За енергетске објекте снаге 1 MW и више који као енергенте користе и друге обновљиве изворе енергије, ван водотокова, у истом периоду издато је шест енергетских дозвола. Међутим, у пракси ефекти издатих енергетских дозвола за изградњу електрана осетно су мањи у односу на очекивања да ће се њиховим издавањем допринети изградњи енергетских објеката и повећати производња електричне енергије у Републици Србији. Ефекат је посебно мањи у односу на учешће обновљивих извора енергије, као енергената чију пропорционалност, односно величину учешћа у финалној потрошњи захтева Директива 2009/28/ЕС Европског парламента и Савета од 23. априла 2009. године о промоцији употребе енергије из обновљивих извора енергије, те да, према одлуци Министарског савета Енергетске заједнице D/2012/04/MC-EnC од 9.07.2012. удео обновљивих извора енергије у укупној финалној потрошњи у 2020. години износи 27%. Без обзира што се овако високо постављени циљ односи не само на производњу електричне енергије, него и на коришћење обновљивих извора енергије у саобраћају и сл., очигледно је да је тај циљ тешко достижан, између осталог и због проблема који постоје услед успорене изградње хидроелектрана.

8. Разлози за настајање уочених проблема у пракси изградње електрана и других енергетских објеката, како је већ наведено у претходној анализи, произилазе из законских решења, која на неадекватан начин регулишу ову област, а могу се свести на следеће:

1) у периоду од издавања енергетске дозволе, односно сагласности па током рока њеног важења имаоци енергетске дозволе, односно сагласности најчешће не подносе захтев за издавање локацијске, односно грађевинске дозволе или се тај захтев подноси веома касно, из разлога који Министарство, у функцији надзора не може да препозна због постојећих законских решења;

2) ималац енергетске дозволе, односно Сагласности није солвентан да би започео изградњу енергетског објекта, а пре тога често мора да решава имовинско-правне проблеме на локацији на којој би требало да се гради енергетски објекат. Важећи Правилник о ближим условима за издавање енергетске дозволе захтева доказ о обезбеђеним средствима само у виду правно необавезујуће изјаве банке да ће пратити инвеститора у изградњи енергетског објекта, уместо да се захтева обезбеђење чврстих доказа о обезбеђеним средствима плаћања, као што би, на пример, била банкарска гаранција, а у случају издавања Сагласности ни таква минимална обавеза није прописана;

3) Захтеви за издавање енергетске дозволе, односно Сагласности могу бити поднети од домаћих или страних правних или физичких лица или предузетника, што се не може оспоравати, имајући у виду гарантовану слободу кретања капитала у ЕУ и земљама кандидатима, али је очигледно да се међу подносиоцима захтева или инвеститорима појављују и лица која поседују само елементарна знања о енергетици.

Према постојећим одредбама Закона о енергетици, као и Правилника о ближим условима за издавање енергетске дозволе, односно Сагласности није могуће решавати изнете проблеме који се тичу поступања са издатим енергетским дозволама, односно Сагласностима за енергетске објекте за производњу електричне енергије, што се посебно односи на хидроелектране. Томе треба додати да се код изградње хидро-електрана појављују и проблеми око издавања потребних сагласности и дозвола од министарства надлежног за управљање водама и шумама, што све утиче на темпо изградње електрана,

тако да тај поступак може трајати и више година. Имајући у виду да постојећа правна регулатива није довољна за решавање изнетих проблема односно противправности, било је потребно по хитном поступку извршити неопходне измене и допуне Закона о енергетици, али и других закона који су од утицаја на решавање проблема у енергетици, као и подзаконских аката који проистичу на основу тих закона.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

1) Овим законом прописују се услови за престанак важења, односно продужење важења енергетске дозволе за изградњу енергетских објеката за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије снаге 1 MW и више, као и да Министарство решењем даје Сагласност и прописује услове за престанак важења, односно продужење важења Сагласности за изградњу енергетских објеката за производњу електричне енергије снаге до 1 MW који као примарни енергетски ресурс користе снагу воде.

2) Чланом 1. Предлога закона прописано је да Министарство прописује услове у погледу стручне оспособљености руковоца енергетског објекта у енергетским делатностима за које није потребна лиценца.

3) Чланом 2. додат је нови став 6. у члану 32. Закона којим је Министарство односно надлежни орган јединице локалне самоуправе овлашћен да одбије захтев за продужење рока важења енергетске дозволе ако нису испуњени услови за издавање енергетске дозволе који су утврђени овим законом. Као и нови став 7. којим се обезбеђује двостепеност поступка.

4) Чланом 3. промењен је став 1. члана 33. Закона тако што је нормирана обавеза имаоца енергетске дозволе, односно Сагласности да је, ако у року важења енергетске дозволе, односно Сагласности из члана 34. овог закона настану промене у подацима на основу којих су издате, дужан да поднесе захтев Министарству за њихову измену у року од 60 дана од дана настанка промене.

5) Чланом 4. измењен је члан 34. Закона тако што су прописани услови за издавање Сагласности која се сада даје у форми решења Министарства, као управни акт, као и услови за добијање сагласности за изградњу енергетских објеката за производњу електричне енергије снаге до 1 MW који као примарни енергетски ресурс користе снагу воде. Тако нпр., Сагласност се издаје под условом да се изградњом енергетског објекта обезбеђује ефикасно и рационално искоришћење хидро потенцијала, као и да су испуњени услови прописани актом Министарства из члана 31. став 3. овог закона.

Одређено је да против решења о Сагласности може се изјавити жалба Влади, у року од 15 дана од дана пријема решења. Решење Владе је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Овим чланом уведена је значајна новина, а то је да Сагласност се издаје у форми решења, са роком важења три године од дана издавања и иста се може продужити највише још једну годину. Министарство ће одбити захтев за продужење рока важења Сагласности ако нису испуњени услови за издавање Сагласности који су утврђени овим законом.

Посебно, значајна је одредба да Сагласност није преносива.

6) Чланом 5. после члана 34. додат је нови члан 34а којим су у 8 тачака прописани услови за одузимање енергетске дозволе, односно Сагласности. На ова начин попуњена је правна празнина у правном режиму енергетских дозвола и Сагласности, јер постојећи закона не познаје могућност да се имаоцу

енергетске дозволе, односно сагласности исте одузму, када се за то стекну законски услови.

7) Чланом 6. Предлога закона измењен је члан 56. став 5. Закона, тако што је рок од три године важења привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије из енергије Сунца и ветра смањен на једну годину, као и став 9. тог члана којим је прецизније одређено овлашћење Владе за доношење подзаконског акта.

8) Чланом 7. овог закона ближе је одређено овлашћење Владе у погледу ближег уређивања подстицајних мера и додат је нови став 8. члана 59. којим се даје овлашћење Влади да уређује начин обрачуна накнаде, плаћања, односно прикупљања средстава по основу накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије.

9) Чланом 8. Предлога закона проширен је инспекцијски надзор електро-енергетске инспекције из члана 184. Закона, тако што је омогућено да инспектор врши надзор испуњењем услова да се катастарска парцела за коју је издата енергетска дозвола, односно Сагласност, користи за намене које нису наведене у издатој енергетској дозволи, односно сагласности.

10) Чланом 9. регулише се прелазни период и то тако да:

- Енергетске дозволе и сагласности издате до ступања на снагу овог закона остају на снази до истека рока на који су издате.

- Ималац енергетске дозволе односно Сагласности дужан је да обавести Министарство о предузетим радњама за покретање поступка за добијање локацијске дозволе, односно грађевинске дозволе у року од највише 60 дана од дана ступања на снагу овог закона

11) Чланом 10. прописано је да поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

12) Чланом 11. одређује се дан ступања на снагу овог закона.

IV. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) предлаже се доношење закона по хитном поступку, с обзиром да би недоношење закона по наведеном поступку могло да проузрокује штетне последице у погледу ефикасног вршења послова поступка издавања потребних аката за изградњу енергетских објеката – енергетских дозвола и Сагласности што је у надлежности Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине.

Постојећа правна регулатива не познаје институт одузимања енергетских дозвола и Сагласности, а како се ради о енергетском потенцијалу земље, као једном од најзначајнијих природних ресурса, цени се да би недоношењем овог закона по хитном поступку могло озбиљно да угрози тај потенцијал, јер како сада ствари стоје држава као да нема контролу над издатим дозволама, а сагласностима поговото, будући да сагласности (одобрење за градњу малих хидроелектрана снаге до 1MW) немају посебну форму акта, као ни рок важења.

V. Обезбеђење потребних финансијских средстава

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије.

VI. Разлози за ступање на снагу Закона пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”

У складу са чл. 39. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11 и 37/11), у члану 7. Предлога закона, прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”. С обзиром да се у конкретном случају ради о изузетном природном ресурсу Републике Србије и електроенергетском потенцијалу који је с обзиром на правне празнине у постојећој регулативи озбиљно угрожен, због хитности поступања у овој области потребно је што пре отпочети са применом правних решења прописаних овим законом што би се обезбедило његовим ступањем на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. На кога и како ће утицати предложена решења

Предложена решења ће утицати на енергетске субјекте који обављају енергетске делатности, а пре свега на имаоце енергетских дозвола за изградњу енергетских објеката за производњу електричне енергије, снаге 1MW и више, као и на имаоце сагласности за изградњу енергетских објеката снаге до 1 MW који као примарни енергетски ресурс користе воду.

Наиме, досадашњим решењима садржаним у одредбама чл. 27 до 34., Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 80/11 – испр. и 93/12) нормирани су услови за издавање енергетских дозвола, услови за продужење важења, као и услов за добијање сагласности.

Анализом наведених чланова учача се да су услови за добијање енергетске дозволе уопштени, непрецизни и веома благи, с обзиром да се ради о природним ресурсима прве категорије, према значају за Републику Србију.

Ово се посебно односи на пружање гаранција о финансијској способности подносиоца захтева - инвеститора за добијање енергетске дозволе који се свде на правно необавезујућу изјаву пословне банке.

Такође, упада у очи да је енергетска дозвола орочена на три године, са могућношћу продужења за још једну годину, а да при томе за све време трајања дозволе њен ималац нема никакву обавезу започињања било каквих правних радњи у вези стицања дозвола прописаних законом којим се уређује област грађевинарства. Ималац дозволе нема прописану обавезу извештавања надлежног министарства о предузетим радњама, насталим променама и слично.

Оно што је посебан правни вакуум и велика опасност за руинарање природних ресурса је чињеница да Закон не предвиђа никакву санкцију, односно могућност да надлежно министарство одузме издату енергетску дозволу, односно сагласност када се за то стекну законом прописани услови.

Нова законска решења са подзаконским актима који су већ у припреми и чији је текст одредаба углавном приведен крају ће поштрили услове које подносиоци захтева добијање енергетске дозволе, односно сагласности морају испунити.

Такође овим Предлогом предвиђена законска решења намећу обавезе имаоцима енергетских дозвола, односно сагласности да непосредно после стицања дозвола односно сагласности, а најкасније у року од шест месеци

покрену поступке за добијање потребних дозвола према закону којим се уређује област грађевинарства.

Предложена су и решења која би требало да онемогуће да се, упркос изричитој законској одредби о непреносивости енергетских дозвола, склапају симуловани правни послови ради преноса дозвола са једног титулара на друго лице, као и ненаменска употреба катастарских парцела.

Уводи се за имаоца енергетске дозволе, односно сагласности рочна обавеза обавештавања да о свим новонасталим чињеницама од значаја за коришћење, односно продужавање рока важења енергетских дозвола или сагласности, обавести надлежно министарство, под претњом одузимања дозволе.

Ради увида министарства у коришћење катастарске парцеле на којој би требало да се налази енергетски објекат, проширује се надлежност електроенергетске инспекције Министарства.

Посебан значај Предлога закона је што се предлаже да се сагласност за изградњу електрана снаге до 1 MW које као примарни енергетски ресурс користе снагу воде издаје у форми решења као управног акта, што ће побољшати евиденцију издавања ових аката, а пре свега, више него до сада заштити права и обавезе странака, што до сада није био случај.

Предложеним Предлогом закона скраћује се рок трајања привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије (само за ветар и Сунце као обновљиви извор енергије) и то тако што се садашњи неоправдано дуги рок од три године скраћује на једну годину.

2. Који су трошкови које ће примена акта изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима

Поред обавеза које су установљене важећим Законом о енергетици (накнаде за лиценце, трошкови прикључења, обезбеђивање оперативних резервни деривата нафте) предложеним изменама и допунама закона појавиће се додатни трошкови за подносиоце захтева за издавање сагласности, који су пре свега последица нове правне форме сагласности за изградњу малих електрана снаге до 1 MW, која ће се издавати решењем у редовном управном поступку. Ту се пре свега мисли на републичку административну таксу која до сада није ни постојала а евентуално и на неке нове трошкове прибављања документације која се прилаже уз захтев за добијање сагласности.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Доношењем овог закона и увођењем напред наведених такси као једне од последица постижу се далеко већи и значајнији позитивни ефекти, јер се ради о заштити изузетно важног природног ресурса. Ово постаје јасније, ако се има у виду да најмање 80% локација за изградњу хидроелектрана у Републици Србији, чине управо хидроелектране са снагом до 1 MW.

4. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Нова законска решења доприносе појави нових привредних субјеката, односно инвеститора, са стварним бонитетом, што ниуколико неће смањити атрактивност инвестиција у овој области енергетике. Очекује се да ће захтеве за покретање процедура за добијање енергетске дозволе, односно сагласности подносити рфеално заинтересована правна и физичка лица а не мешетари.

Ово се односи и на ситуацију смањења рока важења привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије (за енергенте ветар и сунце).

5. Да ли су размотрене могућности да се проблем реши и без доношења акта

Размотрене су све могућности. Међутим како је у питању законска материја, а уочене правне празнине нису занемарљиве, једини начин превазилажења проблема било је да се иде на измене и допуне Закона.

6. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове

Овај закон сачињен је после више консултација са представницима ЈЛС, Агенцијом за енергетику Републике Србије, Савезом енергетичара Србије и стручним телима у области енергетике, као и унутар Министарства и њихове сугестије су узете у обзир приликом израде текста закона.

7. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварила сврха доношења акта

Најзначајније мере предузеће се доношењем нове подзаконске регулативе, којом ће се ближе прописати услови за издавање енергетских дозвола и сагласности, извршиће се контрола издатих решења и датих сагласности, и поступити у границама које омогућавају одредбе Закона о општем управном поступку.

Посебно ће се у сврху утврђивања стварног бонитета потенцијалних инвеститора прописати, као један од услова за добијање енергетске дозволе, односно сагласности, давање банкарске гаранције.